

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ
ЗА ФИЛОЛОШКЕ ГИМНАЗИЈЕ И ОДЕЉЕЊА

Јун, 2006. године

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

На пријемном испиту у филолошким гимназијама и одељењима

ПРОЧИТАЈ ПАЖЉИВО УПУТСТВО ЗА ИЗРАДУ ТЕСТА!

Време за израду теста је 120 минута. Пре него што одговориш, пажљиво прочитај питање. Дежурни професори не пружају додатна обавештења о питањима, осим уколико она - због техничке грешке - нису довољно читљива. Одговоре на питања можеш најпре написати обичном (графитном) оловком. Признају се, међутим, само одговори написани хемијском оловком и наливпером. Не признају се одговори у којима је нешто прецртано, дописано или исправљено белилом. Такође се не признају непотпуни одговори, зато пажљиво ради и добро размисли пре него што упишеш коначен одговор.

На тесту није дозвољено исписивати податке о ученику нити цртати икакве знакове.

Води рачуна о томе да је решавање теста временски ограничено.

СРЕЋНО!

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

јуни, 2006.

Поени:

<p>1. У којем граду је Вук Караџић чуо да и штокавци изговарају глас х:</p> <p>а) Лозници б) Дубровнику в) Крагујевцу г) Београду</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
<p>2. Наслов научне расправе која је допринела победи Вукових језичких начела 1847. године гласи _____</p>	
<p>3. Напиши ијекавске облике следећих речи:</p> <p>а) век: _____ ; вечан: _____ ; б) лепота: _____ ; девојка: _____ .</p>	
<p>4. Напиши ознаке за акценте и неакцентоване дужине у:</p> <p>а) синтагми: брзи лет б) реченици: Рода лети.</p>	
<p>5. Наведи предњонепчане тврде звучне сугласнике: _____</p>	
<p>6. Одреди гласовне промене извршене у номинативу множине именице метак: _____</p>	
<p>7. Одреди падеже подвучених речи: А <u>киша</u> је лила непрекидно, ледена од <u>снега</u> који се топио при <u>земљи</u>. изнад <u>глава</u>.</p> <p>а) киша: _____ ; снега: _____ ; б) земљи: _____ ; глава: _____ .</p>	
<p>8. Одреди неличне глаголске облике и наведи примере из реченице: Застајкујући сред непознатих села, тискајући се преко необичних му мостова, заноћивши више пута крај бунара, невидљивих у мраку, пук никако није могао да схвати како је тако, лудо, уопште могао и поћи.</p> <p>Нелични глаголски облици примери</p> <p>а) _____ , _____ б) _____ в) _____</p>	

<p>9. Одреди врсте подвучених речи:</p> <p>а) Доситеј је био <u>близу</u> испуњења својих идеја. _____</p> <p>Видео сам Јована зато што сам стајао <u>близу</u>. _____</p> <p>б) <u>Летећи</u> за Рим, прешли смо преко Јадранског мора. _____</p> <p>Кажу да је у Сибиру виђен <u>летећи</u> тањир. _____</p>	
<p>10. Речи мегданрија, спахилук и фереца пореклом су из _____ језика и зато се називају _____.</p>	
<p>11. Наведи синониме за следеће речи:</p> <p>а) сација: _____ алас: _____</p> <p>б) самогласник: _____ сугласник: _____</p>	
<p>12. Наведи суфикс (наставка) за грађење збирних именица код речи трн, корен и лист:</p> <p>_____</p>	
<p>13. Именице бесмислица и нараменица добијене су:</p> <p>а) извођењем</p> <p>б) слагањем</p> <p>в) комбинованом творбом</p> <p>г) претварањем</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
<p>14. Подвуди главне (управне) речи синтагми у реченици: Гвоздено лице резача изгледа надмоћно и вјечно, његова се оштрица сјајка.</p> <p>У питању су _____ синтагме.</p>	
<p>15. Одреди функције подвучених речи у реченици: А они ће <u>јој</u> честитати и рећи <u>јој</u> да сам ухватио најопаснију и најкрволочнију банду друмских разбојника, за којима је расписана <u>потерница</u> и за којима се <u>годинама</u> већ узалудно трага.</p> <p>а) јој: _____</p> <p>б) најкрволочнију: _____</p> <p>в) потерница: _____</p> <p>г) годинама: _____</p>	
<p>16. Одреди значење презента у реченици Тадија ми је јавио да сутра идемо у биоскоп:</p> <p>_____</p>	
<p>17. Одреди врсту по значењу и функцију подвучене зависне реченице: Кад устаде <u>да се протегне</u>, тада се тек видје да је прави Пилипенда.</p> <p>а) врста по значењу: _____ б) функција: _____</p>	

<p>18. Којим функционалним стилем је писан следећи текст: Општеприхваћена теза у оквиру ове граматичке теорије јесте да се конкомитанца (сређено повезивање једног елемента са другим елементом) може да констатује у сваком језику и да се према њој очигледно могу приказати зависни односи. _____</p>	
<p>19. Заокружи слово испред реченице у којој именица образ има своје право (основно, непренесено) значење:</p> <p>а) Сачувао је образ иако је био окружен нечасним људима. б) Суза јој је канула низ образ. в) Где су ти образ и понос? г) Суша је унаказила образ земље.</p>	
<p>20. Препиши правилно, ћириличким писаним словима, реченицу: ПОДПРЕДСЕДНИК СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ (С. А. Н. У) ОБРАТИЈО СЕ ЈАВНОСТИ</p>	
<p>21. Уз наведена дела напиши име и презиме њихових аутора:</p> <p>а) <i>Хајдук Станко</i> _____ б) <i>Десетица</i> _____ в) <i>Хајдуци</i> _____ г) <i>Поход на мјесеци</i> _____</p>	
<p>22. У једној народној песми три брата не успевају да сазидају град, јер им вила ноћу руши оно што они дању саграде.</p> <p>I Наслов песме је _____ Којој групи јуначких песама, по Вуковој подели, припада ова песма? _____</p> <p>II Који јунак изговара следеће стихове: <i>Имао сам од злата јабуку, Па ми данас паде у Бојану, Те је жалим, прегорјет не могу.</i> Наведите његово име и презиме: _____</p>	
<p>23. Којим врстама народне лирске поезије припадају следеће песме?</p> <p><i>Кад иду преко села</i> _____ <i>Двије сеје брата не имале</i> _____ <i>Мајка Јову у ружу родила</i> _____ <i>Кујунџија и хитропреља</i> _____</p>	

<p>24. Међу наведеним песмама подвуци оне које припадају хајдуком и ускочком циклусу: <i>Ропство Јанковић Стојана, Женидба Душанова, Почетак буне против дахија, Стари Вујадин, Марко Краљевић укида свадбарину, Смрт мајке Југовћа, Мали Радојица.</i></p>	
<p>25. Заокружи исказ који најпрецизније говори о томе како се завршава приповетка <i>Пилипенда</i>:</p> <p>I а) Пилипенда се после одласка у цркву враћа кући да са женом одлучи о преласку у другу веру; б) Пилипенда, и после разговора са комшијом Кљаком остаје доследан у својој вери; в) Пилипенда, после разговора са женом, остаје замишљен; г) Пилипенда, после разговора се женом и комшијом Кљаком одлучује да пређем у <i>царску веру</i>.</p> <p>II Аутор приповетке је _____</p>	
<p>26. Борба два бика у овој приповеци симболизује борбу између покороног народа у Босни и владајуће <i>царске вере</i>. Победа дечаковог бика над царским Рудоњом представља гријумф слободарске воље против туђина.</p> <p>I Наведи наслов приповетке: _____ Наведи име писца: _____</p> <p>II Наведи име дечака: _____</p>	
<p>27. На којој стилској фигури се заснива приповетка <i>Мртво море!</i></p> <p>I _____</p> <p>II Аутор ове приповетке је _____</p>	
<p>28. Међу наведеним народним песмама, заокружи слово испред оних које су народне баладе</p> <p>I а) <i>Кнежева вечера</i> б) <i>Предраг и Ненад</i> в) <i>Женидба Милића барјактара</i> г) <i>Женидба Душанова</i></p> <p>II Вук је лирско-епске песме звао</p>	
<p>29. Прочитај стихове и на линијама поред питања упиши одговоре:</p> <p><i>Умом срцу поноћ. У њој каткад тиња Мисо да још живиш, мој пределе млади. Моја лепа звезда, мајка и робиња, Боже! Шта ли данас у Србији ради?</i></p> <p>I Наслов песме је _____ Аутор ове песме је _____</p> <p>II Врста риме је _____</p>	

<p>30. Прочитај стихове и на линијама поред питања упиши тражене одговоре:</p> <p><i>И овај камен земље Србије, Што, претећ сунцу, дере кроз облак, Суморног чела мрачним борама О вековечности прича далекој, Показујући неом мимиком Образа свога бразде дубоке.</i></p> <p>I Наслов песме је _____ Аутор ове песме је _____</p> <p>II Којој лирској врсти припада песма? _____</p>	
<p>31. Ретроспекција је (заокружи тачан одговор):</p> <p>а) ређање догађаја по хронолошком реду; б) етапа у развоју драмске радње; в) представљање догађаја који су се одиграли у прошлости; г) питање на које се не очекује одговор.</p>	
<p>32. Заокружи слово испред појмова који припадају <i>драми</i> као књижевном роду:</p> <p>а) чин б) сажетост в) приповедач г) дијалог ђ) ритмичност</p>	
<p>33. Прочитај одломак и на линијама поред питања упиши одговоре:</p> <p><i>Славонско-подоунавски пук беше отишао на војну после смотре у Печују, као пребијено псето, понизан и тих. У развученим, искривљеним двојним редовима, дизао је прашину као стока, обилазећи села и барушине, газећи од јутра до мрака песак, ливаде и блато.</i></p> <p>I Наслов романа је _____ . Аутор романа је _____ .</p> <p>II Тема романа је судбина панонских Срба у __ веку.</p>	
<p>34. Заокружи ликове који не припадају комедији <i>Покондирена тиква</i>:</p> <p>а) Фема б) Евица в) Малчика г) Василије д) Јеротије</p>	

<p>35. Међу следећим тврдњама само једна је у потпуности тачна. Која? (Заокружи слово испред тачног одговора).</p> <p>а) <i>Збогом, мојих петнаест година</i> је наслов романа Клод Кампањ; б) <i>Светли гробови</i> су родољубива песма Десанке Максимовић; в) <i>Песму о керуши</i> написао је А. П. Чехов; г) <i>Очију твојих да није</i> јесте балада Васка Попе; д) <i>Покондирена тикваје</i> позната комедија Бранислава Нушића.</p>							
<p>36. У наведеним стиховима подвучене су две стилске фигуре. Које? <i>Равница је <u>простирка</u> <u>прошарана</u> <u>зрацима</u>;</i> <i>Кукурузишта <u>шуме</u> <u>као море</u>.</i></p> <p>1. _____ 2. _____</p>							
<p>37. Велики српски писац и просветитељ, Доситеј Обрадовић, написао је своју аутобиографију у којој описује свој живот, али и износи идеје о васпитању младих и просвећивању народа.</p> <p>I Наведите наслов овог дела: _____.</p> <p>II У којом веку је објављено ово дело? _____.</p>							
<p>38. <i>Елегија је</i> (заокружи тачан одговор):</p> <p>а) стилска фигура у којој се износи супротно од онога што се заиста мисли б) лирско-епска песма у којој се судбине јунака трагично завршавају; в) лирска песма у којој се изражава туга за нечим што је неповратно прошло; г) део епске радње који је остварен као релативно засебна тематска целина.</p>							
<p>39. Дати су парови јунака, а ти напиши којем делу они припадају и ко је писац дела.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; border: none;"><i>Дело</i></th> <th style="text-align: center; border: none;"><i>Аутор</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="border: none;">Меланија и Јуца _____</td> <td style="border: none;">_____</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">Зоћа и Станко _____</td> <td style="border: none;">_____</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Дело</i>	<i>Аутор</i>	Меланија и Јуца _____	_____	Зоћа и Станко _____	_____	
<i>Дело</i>	<i>Аутор</i>						
Меланија и Јуца _____	_____						
Зоћа и Станко _____	_____						
<p>40. <i>Од владике и свијех главарах</i> <i>Селим-паши одговор на писмо.</i> <i>Тврдје орах воћка чудноватна,</i> <i>Не сломи га, ал зубе поломи,</i> Овако почиње одговор на писмо Селим-паше.</p> <p>I Ко одговара Селим-паши? _____</p> <p>II Наслов дела је: _____</p>							

